Aanvullende technische vragen SP Kerkrade n.a.v. de beantwoording van de begroting 2027
N.a.v. de eerdere antwoorden op onze vragen, heeft de SP nog enkele vervolgvragen.

1.Berekening structureel begrotingssaldo, SP-vragen 17g en 17h.
Beantwoording pagina 39: definitief aangepaste begroting pagina 201 en 203–204.
Eerder antwoord college:
Het college verklaart dat pagina 201 en pagina 203–204 verschillende financiële overzichten bevatten, maar op dezelfde cijfers zijn gebaseerd. Volgens het college zijn de structurele begrotingssaldi op pagina 203–204 correct.
De SP constateert het volgende:
Op pagina 201 wordt voor 2027 een resultaat van € 29.000 gepresenteerd waarin de reservemutatie van € 577.000 negatief al is verwerkt.
Op pagina 204 wordt hetzelfde bedrag van € 29.000 aangeduid als resultaat vóór bestemming, waarna de reservemutatie opnieuw wordt verwerkt. Hierdoor ontstaat een resultaat na bestemming van € 548.000 negatief.
Ook voor 2028, 2029 en 2030 ontstaat dit verschil.

1) Vervolgvragen:

1a. Kan het college cijfermatig aantonen waarom de op pagina 204 gepresenteerde € 242.785.000 aan lasten en € 242.814.000 aan baten als bedragen vóór bestemming worden aangeduid, terwijl hierin de stortingen en onttrekkingen aan reserves al zijn opgenomen?
1b. Kan het college verklaren waarom het structurele begrotingssaldo voor 2027 op € 1.147.000 is bepaald, terwijl op basis van het resultaat van € 29.000 en het incidentele saldo van € 1.695.000 negatief een structureel saldo van € 1.724.000 volgt?
1c. Kan het college de structurele begrotingssaldi voor 2027 tot en met 2030 en de daaruit afgeleide kengetallen voor structurele exploitatieruimte op pagina 123 opnieuw controleren en, indien de herberekening juist is, corrigeren?

Antwoord 1a t/m 1c:
Het overzicht op pagina 203 en 204 gebruiken wij op aangeven van de toezichthouder voor het eerst. Er blijkt inderdaad dat de reserves c.q. het saldo voor/na bestemming hierin niet goed zijn verwerkt.
Onderstaand treft u het juiste overzicht aan. Het overzicht van de kengetallen op pagina 123 is ook aangepast.
De pagina's 123 (overzicht kengetallen) en 204 (overzicht structureel saldo) zijn vervangen in het inmiddels verbeterde begrotingsdocument versie 11 november dat in ibabs is geplaatst, zodat voor de behandeling de juiste versie voorligt.

Pag.204 tabel wordt:

Presentatie structureel begrotingssaldo	2027	2028	2029	2030
Geraamde lasten per programma	236.556	235.491	231.887	230.668
Geraamde baten per programma	237.162	228.938	229.255	233.813
Geraamd saldo lasten en baten (voor bestemming)	606	-6.554	-2.632	3.145
Beoogde stortingen in reserves	6.229	3.337	3.951	6.751
Beoogde onttrekkingen aan reserves	5.652	5.039	4.580	3.652
Geraamd saldo mutatie reserves	-577	1.702	629	-3.099
Geraamd resultaat (na bestemming)	29	-4.852	-2.003	46
Waarvan incidentele lasten en stortingen in reserves	9.023	4.757	3.896	6.696
Waarvan incidentele baten en onttrekkingen aan reserves	7.328	4.969	3.634	2.706
Saldo incidentele lasten en baten	-1.695	212	-262	-3.990
Structureel begrotingssaldo	1.724	-5.064	-1.741	4.036

Pag.123 tabel wordt:

Kengetallen Ultimo jaar in %		2025 REK	2026 BEGR	2027 BEGR	2028 BEGR	2029 BEGR	2030 BEGR
1a	Netto schuldquote	65,0	82,6	83,3	90,5	91,3	88,8
1b	Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	52,4	69,1	71,0	78,2	79,5	77,2
2	Solvabiliteitsratio	26,0	21,9	21,3	20,1	19,8	20,7
3	Grondexploitatie	0,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
4	Structurele exploitatieruimte	1,0	0,1	0,7	-2,2	-0,8	1,7
5	Belastingcapaciteit: woonlasten meerpersoonshuishouden	100	95,1	*	*	*	*

* Nog niet bekend. In de raad van december 2026 worden alle tarieven 2027 vastgesteld op basis van de dan bekende ontwikkelingen. Deze worden vervolgens afgezet tegen de landelijke cijfers.

NB: de reserve kapitaallasten wordt conform het toezichtkader aangemerkt als een reserve die structureel van aard is. Daardoor is er een klein verschil in de totale stortingen/onttrekkingen reserves en de incidentele stortingen/onttrekkingen reserves.

2. Verschillende reservestanden Ontwikkelingsbedrijf Kerkrade, SP-vraag 21.
Beantwoording pagina 43: definitief aangepaste begroting pagina 189 en 223.
Eerder antwoord college:
Het college verklaart dat de ramingen op pagina 189 uitgaan van actuele, deels voorlopige inzichten in de grondexploitaties. Omdat definitieve projectresultaten nog ontbreken, kunnen deze volgens het college nog niet volledig worden verwerkt.
De SP constateert het volgende:
In de definitief aangepaste begroting bestaan nog steeds verschillen:
- Eind 2027: € 3,396 miljoen tegenover € 3,894 miljoen; verschil € 498.000.
- Eind 2030: € 4,013 miljoen tegenover € 4,538 miljoen; verschil € 525.000.

De onzekerheid over toekomstige projectresultaten verklaart nog niet welke reeds gehanteerde ramingen aan deze verschillen ten grondslag liggen.
2) Vervolgvragen:
2a. Welke concrete ramingen en reservemutaties verklaren de verschillen tussen de reservestanden op pagina 189 en 223?
Voor een tweetal woningbouwprojecten heeft de gemeente in 2026 een subsidieaanvraag ingediend voor de nationale regeling Woningbouwimpuls 7e tranche en € 600.000 uit de reserve grondexploitatie vrijgemaakt voor de benodigde cofinanciering.
In het verloop van de reserve grondexploitatie OBK in de paragraaf Grondbeleid (blz. 189) is die cofinanciering van € 600.000 verwerkt.
Het betreft de projecten Einderstraat en Vincent van Goghplein. De bouw van de eerste woningen moet binnen 3 jaar na afgifte van de beschikking zijn gestart.
Het project Vincent van Goghplein is in voorbereiding. Voor dat project wordt op dit moment rekening gehouden met € 102.000 cofinanciering uit de reserve grondexploitatie. Dat bedrag is in de begroting verwerkt.
Het project Einderstraat bevindt zich in de onderzoeksfase. Op dit moment is het niet waarschijnlijk dat voor dit project vóór 2030 geld aan de reserve zal worden onttrokken.
Daarom is de totale cofinanciering van € 600.000 nog niet begroot (overzicht op blz. 223). De € 102.000 voor Vincent van Goghplein is wel begroot. Dat verklaart het verschil van € 498.000.
De bijdrage uit de reserve OBK voor de aanleg van infra op de Rodaboulevard is € 27.000 negatiever ingeschat in het overzicht op blz. 189 (worstcase).
2b. Welk van beide overzichten wordt gebruikt bij de beoordeling van de beschikbare financiële reserve en de financiële risico's van het Ontwikkelingsbedrijf Kerkrade?
Het overzicht op blz. 189 (verloop reserve grondexploitatie OBK in de paragraaf grondbeleid) wordt gebruikt voor het bepalen van het weerstandsvermogen (paragraaf weerstandsvermogen). Daarin zijn de financiële ruimte en risico's van het OBK meegenomen. Bij het bepalen daarvan wordt uitgegaan van het 'worstcasescenario'.

3. Onderbouwing jaarlijkse volumedaling huishoudelijke hulp, SP-vraag 11a.
Beantwoording pagina 34: definitief aangepaste begroting pagina 120.
Eerder antwoord college:
Het college stelt dat de geraamde jaarlijkse volumedaling van 1,5% is gebaseerd op gemeentelijke registraties waaruit blijkt dat het gedeclareerde volume huishoudelijke hulp in 2025 lager was dan in 2024.
De SP constateert het volgende:
De gerealiseerde volumes en de feitelijke procentuele daling zijn niet verstrekt.
Hierdoor kan niet worden vastgesteld, of de historische ontwikkeling de structurele aanname van 1,5% per jaar voldoende onderbouwt.
3) Vervolgvragen:
3a. Hoeveel uren huishoudelijke hulp zijn in 2024 en 2025 daadwerkelijk gedeclareerd en hoeveel bedroeg de procentuele daling?
In 2024 is er 208.748 uur aan huishoudelijke hulp gedeclareerd. In 2025 is er 201.375 uur aan huishoudelijke hulp gedeclareerd. Dit betekent dat er een procentuele daling van 3.5% heeft plaatsgevonden.
3b. Kan het college toelichten hoe op basis van deze cijfers, de structurele jaarlijkse volumedaling van 1,5% is bepaald en welk financieel effect deze aanname heeft op de meerjarenbegroting tot en met 2028?
De jaarlijkse volumedaling is bepaald op 1.5% vanuit voorzichtigheidsprincipe. De gerealiseerde daling van 2025 naar 2024 was positief, maar biedt geen harde garanties voor de toekomst. Vandaar dat er gekozen is om uit te gaan van een beperkte en realistische daling van 1.5% per jaar. Het financiële effect hiervan is dat de kosten Hulp bij Huishouden jaarlijks met 1.5% dalen. Echter, door jaarlijks verplichte indexeringen is de daling van kosten niet als zodanig zichtbaar in de meerjarenbegroting tot en met 2028.

4. Begroting en autorisatie sport- en cultuurregeling, SP-vragen 25a, 25e en 25h.
Beantwoording pagina 45–46: definitief aangepaste begroting pagina 20 en 64; productenbegroting pagina 19–20.
Eerder antwoord college:
Het college verklaart dat voor de regeling van € 100 per kind in 2027 en 2028 jaarlijks € 250.000 wordt geraamd. Het uitvoeringsplan is nog in voorbereiding. Over de voortzetting na 2028 kan nog geen uitsluitsel worden gegeven.
De gevraagde kostenplaats en kostensoort zijn niet concreet benoemd.
De SP constateert het volgende:
In de productenbegroting staat onder kostenplaats 9510022, Sportstimulering, kostensoort 4439:
- 2027: € 261.600
- 2028: € 271.600
- 2029: € 21.600
- 2030: € 21.600

Het verschil tussen 2028 en 2029 bedraagt precies € 250.000. Het verschil tussen 2027 en 2029 bedraagt echter € 240.000.
De financiële verwerking van de kinderregeling is daarmee nog niet volledig herkenbaar.
4) Vervolgvragen:
4a. Kan het college bevestigen dat de jaarlijkse € 250.000 voor de sport- en cultuurregeling is opgenomen onder kostenplaats 9510022, kostensoort 4439, en de betreffende begrotingspost voor 2027 en 2028 specificeren?
Ja, de jaarlijkse raming van € 250.000 voor de bijdrage van € 100 per kind voor sport en cultuur is in 2027 en 2028 opgenomen op kostenplaats 9510022 Sportstimulering, kostensoort 4439. Het resterende bedrag op deze post, € 11.600 in 2027 en € 21.600 vanaf 2028, heeft geen betrekking op de regeling, maar betreft onder andere indexering van sportbudgetten.
4b. Kan het college bevestigen dat in 2029 en 2030 geen financiële middelen voor de voortzetting van deze regeling zijn geraamd?
Ja, in de begroting zijn voor 2029 en 2030 nog geen middelen voor deze regeling geraamd. Zoals aangegeven in het antwoord op uw vraag 25d wordt de financiële component meegenomen in het plan dat momenteel wordt uitgewerkt. Over een eventuele voortzetting na 2028 wordt de raad geïnformeerd zodra dit plan gereed is.
4c. Welke onderdelen van de invoering en uitvoering van de regeling vallen binnen de bestaande bevoegdheid van het college en voor welke onderdelen is nog afzonderlijke besluitvorming door de gemeenteraad noodzakelijk?
Omdat het plan van aanpak nog in ontwikkeling is, kan hier nog geen antwoord op geven worden. Uiteraard zal de raad actief meegenomen worden zodra hier meer over duidelijk is.

5. Structurele en incidentele oorzaken meerjarige begrotingstekorten, SP-vragen 3c en 3d.
Beantwoording pagina 28–29; definitief aangepaste begroting pagina 9 en 193–204.
Eerder antwoord college:
Het college verklaart de tekorten in 2028 en 2029 voornamelijk vanuit de terugval in de algemene uitkering en verwijst voor het onderscheid tussen structurele en incidentele posten naar de financiële begroting.
De SP constateert het volgende:
De begroting laat de volgende resultaten zien:

- 2027: € 29.000 positief
- 2028: € 4,852 miljoen negatief
- 2029: € 2,003 miljoen negatief
- 2030: € 46.000 positief

De algemene uitkering daalt in 2028 volgens het college met circa € 4,2 miljoen ten opzichte van 2027 en stijgt in 2030 met circa € 4,3 miljoen ten opzichte van 2029.
Daarmee wordt een belangrijk deel van de ontwikkeling verklaard. De volledige aansluiting met de overige structurele en incidentele begrotingsmutaties is echter niet afzonderlijk verstrekt.
Bovendien bestaat, zoals bij vervolgvraag 1 vastgesteld, nog onduidelijkheid over de juiste berekening van het structurele begrotingssaldo.
5) Vervolgvraag:
Kan het college, na verduidelijking van de berekening van het structurele begrotingssaldo, in één cijfermatig overzicht aangeven welke structurele en incidentele mutaties de begrotingstekorten in 2028 en 2029 en het geraamde herstel in 2030 verklaren?
Graag daarbij afzonderlijk aangeven welke veranderingen voortkomen uit de algemene uitkering en welke uit overige gemeentelijke lasten, baten en reservemutaties.
Nee, dat lukt helaas niet.
Bedoeld werd om aan te geven dat het merendeel hiervan door het bekende ravijnjaar komt waardoor ‘opeens’ een flinke tegenvaller in de inkomsten ontstond, terwijl de gemeentelijke uitgaven niet ‘opeens’ net zo veel dalen, en in 2030 treedt herstel op.
Op pagina 9 staan de mee- en tegenvallers in ten opzichte van de begroting peil november 2025, met een nadere toelichting per programma. Dat zijn dus de nieuwe ontwikkelingen.
Op pagina 196-201 staat een actueel totaaloverzicht van alle lasten en baten per jaarschijf.
Op pagina 203-206 staat een actueel overzicht en toelichting van incidentele posten per jaarschijf.
De overzichten van lasten en baten en incidentele posten hebben dus een heel andere invalshoek.
Omdat wij (verplicht) een meerjarenbegroting hebben, kan het bijvoorbeeld zijn dat sommige mutaties van 2027 al hun oorsprong hebben in 2023, enzovoort. Waarbij het ook nog mogelijk is dat bedragen sindsdien nog veranderd zijn. Of dat destijds nog incidentele posten inmiddels een meer structureel karakter gekregen hebben. Verder hebben, zoals u kunt zien in de toelichting, veel incidentele posten aan de lastenkant ook een relatie met de batenkant, denk aan projecten waar we subsidies voor ontvangen. Dit is allemaal niet in één (overzichtelijk) cijfermatig overzicht te vangen.

Om u toch nog enige duiding te geven het volgende. Naast de algemene uitkering laten de gemeenschappelijke regelingen vanaf 2029 een minder negatieve ontwikkeling zien op basis van hun voor een zienswijze ingediende begrotingen en confrontatie met de hiervoor in de begroting geraamde bijdragen. Ook de ontwikkeling van de loonsom wordt vanaf 2030 minder negatief ten opzichte van de jaren ervoor. Verder stijgen de opbrengsten uit belastingen en leges in de loop der tijd. Verder valt op dat in het sociaal domein de inkomensregelingen een positieve en stijgende reeks laten zien, met name 2030, bij de wmo en jeugdhulp is echter vooral vanaf 2028 sprake van een meer negatieve reeks. Tot slot werd in de vorige begroting nog uitgegaan van een storting van € 700.000 (2026) en € 750.000 (2027) in de reserve exploitatie en een onttrekking van € 1,45 miljoen in 2028 om het tekort te verkleinen. In de huidige begroting zijn deze 2 stortingen en deze onttrekking vervallen. Dat heeft dus invloed op het tekort 2028 ten opzichte van de vorige begroting.